

ਸੇਵਾ

ਹਰਿ ਕੀ ਤੁਮ ਸੇਵਾ ਕਰਹੁ ਦੂਜੀ ਸੇਵਾ ਕਰਹੁ ਨ ਕੋਇ ਜੀ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਮਨਹੁ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਈਐ
ਦੂਜੀ ਸੇਵਾ ਜਨਮੁ ਬਿਰਥਾ ਜਾਇ ਜੀ ॥੧॥੪੯੦

Seva - Service

Serve the Lord; do not serve the others. Serving the Lord, you shall obtain the fruits of your heart's desires; serving another, your life shall pass away in vain.

Seva:

- What is *Seva* in general?
- Types of *Seva* discussed in *Gurbani*
- Attributes required to practice the *Sevas*
- Examples of the *Sevas*
- Where a particular a *Seva* Leads to.
- Summary

What is *Seva* in general ?

- Any action which is done in service to others with great love and devotion.
 - Example: to assist and comfort the needy

Now, the question is: How can one do Seva of a person who is not needy, but, is provider of everything we have.

- Answer: By doing things that please Him.

Types of *Sevas* discussed in Gurbani

- Mankind's Seva: Give up bad habits and do Good deeds
- SateGuru ke Seva/Har ke Seva: Read/Sing Gurbani to understand Gurmat, do Naam Jaap and live life according to Gurmat. Mankind's Seva is prerequisite for the seva.
- Doojee Seva: *Idol, Material, Human or devee/devata's worship*

Mankind's *Seva*: Give up bad habits and do Good deeds

Attributes required to practice the *Seva*:

- **ਅਵਗੁਣ ਛੋਡਿ ਗੁਣਾ ਕਉ ਧਾਵਹ**
Give up bad habits and do Good deeds
- **ਝੂਠਾ ਮਦੁ ਮੂਲਿ ਨ ਪੀਚਈ**
Do not use Drugs
- **ਨਿੰਦਾ ਭਲੀ ਕਿਸੈ ਕੀ ਨਾਹੀ**
Do not say ill words to others .
- **ਕਾਹੇ ਪੂਤ ਝਗਰਤ ਹਉ ਸੰਗਿ ਬਾਪ**
Do not Argue /quarrel with father and mother
- **ਵਡੀ ਲੈ ਕੈ ਹਕੁ ਗਵਾਏ**
Do not Give false witness / accept bribery

Mankind's Seva: Give up bad habits and do Good deeds

Attributes required to practice the Seva:

- **ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤ ਸਬੈ ਏਕੈ ਪਹਚਾਨਬੋ**

Recognize all human equal

- **ਚੋਰ ਜਾਰ ਜੁਆਰ ਪੀੜੇ ਘਾਣੀਐ**

Thieves, adulterers and gamblers shall be severely punished.

- **ਘਾਲਿ ਖਾਇ ਕਿਛੁ ਹਥਹੁ ਦੇਇ ॥**

Earn honestly and give some in charity.

- **ਵਿਣੁ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ**

Without doing good deeds, effect of Devotional prayer(Naam Jap) does not happen.

SateGuru ke Seva/Har ke Seva: Naam Jaap, give up bad habits and do Good deeds

Attributes which please God:

- ਜੋ ਮਨਿ ਤਨਿ ਮੁਖਿ ਹਰਿ ਬੋਲੈ ਸਾ ਹਰਿ ਭਾਵਣੀ ॥ ੬੪੭

One who speaks the God's Name, with concentration of mind and body is pleasing to the God.

- ਕਾਮੁ ਕਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਜੀਤਹੁ ਐਸੀ ਖੇਲੁ ਹਰਿ ਪਿਆਰੀ ॥੨॥੧੧੮੫

Conquer sexual desire, anger, greed and worldly attachment; such a game is dear to the God.

- ਅਪੁਨੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਆਪੇ ਰਾਖੈ ਆਪੇ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵੈ ॥

God takes care his servants and makes them recite God's Name.

- ਲੈਨਿ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਉ ਤਿਨਾ ਕੈ ਹੰਉ ਸਦ ਕੁਰਬਾਨੈ ਜਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥੭੨੧

Those who recite God's Name, to them I am forever a sacrifice.

- ਜੋ ਗੁਰ ਕਉ ਜਨੁ ਪੂਜੇ ਸੇਵੇ ਸੋ ਜਨੁ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ॥ ੧੨੬੪

That humble being who worships and serves the Guru is pleasing to my God.

SateGuru ke Seva/Har ke Seva: Naam Jaap, give up bad habits and do Good deeds

Importance of the Seva:

- ***ਹਰਿ ਕੀ ਤੁਮ ਸੇਵਾ ਕਰਹੁ ਦੂਜੀ ਸੇਵਾ ਕਰਹੁ ਨ ਕੋਇ ਜੀ ॥
ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਮਨਹੁ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਈਐ
ਦੂਜੀ ਸੇਵਾ ਜਨਮੁ ਬਿਰਥਾ ਜਾਇ ਜੀ ॥੧॥੪੯੦***

Serve the Lord; do not serve anyone else. Serving the Lord, you shall obtain the fruits of your heart's desires; serving another, your life shall pass away in vain.

- ***ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਗੁਰ ਭਗਤਿ ਹੈ ਵਿਰਲਾ ਪਾਏ ਕੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥੬੬***

Service to the Guru is devotional worship. How rare are those who obtain it!

- ***ਭਗਤਿ :*** ***ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਨੁ ਜਪਾਵਹੁ ਅਪਨਾ ਹਮ ਮਾਗੀ ਭਗਤਿ ਇਕਾਕੀ ॥੬੬੮***
God, Please make me recite Your Name Har Har ; I only
beg your devotional worship.

SateGuru ke Seva/Har ke Seva: Naam Jaap, give up bad habits and do Good deeds

How to practice the Seva:

- **ਕਰਿ ਸੇਵਾ ਭਜੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਰਮਤਿ ॥੧੭੬**

Do seva according to the Guru's Teachings, and recite the Lord's Name, Har, Har.

- **ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵਾ ਹੋਈ ਹੇ ॥੬॥**

Night and day, His devotees worship Him, day and night; one who becomes Gurmukh serves Him. ॥6॥

- **ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥੨੨੩**

In the Guru's service is reflection upon the Shabad.

- **ਜਪਿ ਮੁਕੰਦ ਸੇਵਾ ਤਾਹੁ ਕੀ ॥੪॥੧॥੮੭੫**

Recitation of the Naam is service of God.

- **ਸੇਵਾ ਕਰਤ ਹੋਇ ਨਿਹਕਾਮੀ ॥ ਤਿਸ ਕਉ ਹੋਤ ਪਰਾਪਤਿ ਸੁਆਮੀ ॥੨੮੬**

One who performs selfless service, without thought of reward, shall attain his Lord and Master.

- **ਧੰਨੁ ਧਨੁ ਸੇਵਾ ਸਫਲ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕੀ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਹਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੨॥੪:੪ ੧੬੬**

Blessed, rewarding and fruitful is the service of the True Guru; through it, I chant the Name of the Lord, Har, Har, and I have found peace. ॥2॥

SateGuru ke Seva/Har ke Seva: Naam Jaap, give up bad habits and do Good deeds

Benefits of the Seva:

- ***ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕਰਉ ਫਿਰਿ ਕਾਲੁ ਨ ਖਾਇ ॥੨੩੧***
So serve the Guru, and you shall not be consumed by death.
- ***ਤੁਮਰੀ ਸੇਵਾ ਕਉਨ ਕਉਨ ਨ ਤਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥੩੮੬***
Serving You God, who, who has not been saved? ॥
- ***ਸਾਧ ਸੇਵਾ ਅਘ ਕਟੇ ਘਨੇਰੇ ॥੧॥੩੮੭***
Serving the Holy Saints, countless sins are obliterated. ॥1॥
- ***ਜਾ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ॥੩੮੮***
Serving God, all peace is obtained.
- ***ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਪਾਏ ॥੧੦੫੭***
Serving the Guru, all things are obtained;

Doojee Seva: Idol, Human or devee/devata's worship

Pitfalls of the Seva:

- *ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਮਨਹੁ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਈਐ
ਦੂਜੀ ਸੇਵਾ ਜਨਮੁ ਬਿਰਥਾ ਜਾਇ ਜੀ ॥੧॥੪੯੦*

Serving the Lord, we shall obtain the fruits of our heart's desires; serving another, our life shall pass away in vain.

- *ਕਬੀਰ ਪਾਹਨੁ ਪਰਮੇਸੁਰੁ ਕੀਆ ਪੂਜੈ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥
ਇਸ ਭਰਵਾਸੇ ਜੋ ਰਹੇ ਬੂਡੇ ਕਾਲੀ ਧਾਰ ॥੧੩੬॥ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ੧੩੭੧*

Kabeer, someone sets up a stone idol and all the world worships it as the Lord. Those who hold to this belief will be drowned in the river of darkness. ॥136॥

- *ਦੁਬਿਧਾ ਨ ਪੜਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਹੋਰੁ ਨ ਪੂਜਉ
ਮੜੈ ਮਸਾਣਿ ਨ ਜਾਈ ॥੬੩੪*

Do not worship other than God. (This includes tombs, cemeteries, temples, etc.)

Doojee Seva: Idol, Material, Human or dehee/devata's
worship

Pitfalls of the Seva:

- ***ਮਾਣਸ ਸੇਵਾ ਖਰੀ ਦੁਹੇਲੀ ॥ ਸਾਧ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਦਾ ਸੁਹੇਲੀ ॥੨॥***
ਦੁਜੀ ਸੇਵਾ ਜੀਵਨੁ ਬਿਰਥਾ ॥ ਕਛੁ ਨ ਹੋਈ ਹੈ ਪੂਰਨ ਅਰਥਾ ॥੧੧੮੨

It is so painful to serve the mortal beings. Service to the Holy (God/SateGuru) lasting peace and bliss. Life is wasted uselessly in the Dooje Seva. No efforts shall be rewarded, and no works brought to fruition.

- ***ਮਾਇਆ ਹੋਈ ਨਾਗਨੀ ਜਗਤਿ ਰਹੀ ਲਪਟਾਇ ॥***
ਇਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਜੋ ਕਰੇ ਤਿਸ ਹੀ ਕਉ ਫਿਰਿ ਖਾਇ ॥੫੧੦

*Maya is a serpent, clinging to the world.
Whoever serves her, she ultimately devours.*

Summary

- *Mankind Seva*: This is to give up bad habits and do good deeds. This is prerequisite for *SateGuru ke Seva/Har ke Seva*.
- *SateGuru ke Seva/Har ke Seva*: This is to give up bad habits, do good deeds and do *Naam Jaap*.
This Gurmat Seva leads to the pathway of God.
- *Doojee Seva*: *Idol, Material, Human or devee/devata's worship. This Seva takes away from the pathway to God.*

Seva – Sabad comprehension

ਸਲੋਕ ਮ: ੩ ॥

ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰਾ ਸਦਾ ਹੈ ਦਿਸੈ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇ ॥

ਓਹੁ ਅਉਹਾਣੀ ਕਦੇ ਨਾਹਿ ਨਾ ਆਵੈ ਨਾ ਜਾਇ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੋ ਸੇਵੀਐ ਜੋ ਸਭ ਮਹਿ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥

ਅਵਰੁ ਦੂਜਾ ਕਿਉ ਸੇਵੀਐ ਜੰਮੈ ਤੈ ਮਰਿ ਜਾਇ ॥

ਨਿਹਫਲੁ ਤਿਨ ਕਾ ਜੀਵਿਆ ਜਿ ਖਸਮੁ ਨ ਜਾਣਹਿ ਆਪਣਾ ਅਵਰੀ ਕਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਏਵ ਨ ਜਾਪਈ ਕਰਤਾ ਕੇਤੀ ਦੇਇ ਸਜਾਇ ॥੧॥

Key terms for Sabad

ਸਾਹਿਬ

ਸਦਾ

ਕਮਾਇ

ਅਉਹਾਣੀ

ਨਾ ਆਵੈ ਨਾ ਜਾਇ

ਨਿਹਫਲ

ਖਸਮ

ਜਾਪਣੀ